

Jonas Herløv Christiansen
Lyngvej 3
4591 Føllenslev

Kystdirektoratet
J.nr. 23/04511-10
Ref. Martin Cenholt
Kjeldgaard
28-06-2023

Afslag til befæstelse af vej og etablering af sti inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 69d, Eskebjerg By, Bregninge i Kalundborg Kommune

Ansøgning

Du har den 6. juni 2023 søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til at befæste en eksisterende vej inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 69d, Eskebjerg By, Bregninge, Lyngvej 3, 4591 Føllenslev, i Kalundborg Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til befæstelse med majssten på bitumen samt til etablering af græsarmering under grus. Der meddeles samtidigt afslag til at etablere sti.

Du kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Du kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Ejendommen matr. nr. 69d, Eskebjerg By, Bregninge er beliggende på Lyngvej 3, 4591 Føllenslev, i Kalundborg Kommune. Ejendommen er noteret som beboelsesejendom, beliggende i landzone inden for den oprindelige 100 m strandbeskyttelseslinje.

Kystdirektoratet har tidligere behandlet en sag om et befæstet areal og gangsti i den nordlige ende af ejendommen, op mod Strandfogedvej og ned til boligen. Direktoratet meddelte afslag, som efterfølgende blev stadfæstet af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

Figur 1. Ortofoto 2022. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De røde og orange streger markerer de vejledende matrikelskel.

Ejendommens ejer har nu ansøgt om dispensation til at befæste den nordligste del af Lyngvej, op mod Strandfogedvej med majssten udlagt på et klæbelag, alternativt til at nedgrave græsarmering og lægge overfladen tilbage på græsarmeringen, alt sammen for at skabe en mere en bedre bæreevne på vejadgangen til boligen.

Af ansøgningen fremgår således:

"Vi er i færd med at planlægge genetablering af indkørslen og gangstien til vores ejendom. Som du ved, var den oprindelige indkørsel, markeret med rød på det vedhæftede kort, anlagt i grus/stabil/ærtesten/græs. I den forbindelse har vi undersøgt forskellige muligheder for at opgradere belægningen til en mere holdbar løsning, men med samme æstetiske udtryk.

Efter omfattende research er vi stødt på en bestemt belægningstype, som vi mener vil være ideel for vores formål. Du kan se mere om denne belægning her: <https://dob.dk/gode-gang-og-stiarealer-ved-aarhus-universitet/>

Vi vil meget gerne bruge denne belægning til både indkørslen og gangstien til vores ejendom, som er markeret med blå på det vedhæftede kort. Vi forstår, at der kan være restriktioner og krav, der skal overholdes, men vi mener, at denne løsning vil være den bedste for vores ejendom, både funktionalitet og æstetik taget i betragtning.

Vi vil derfor gerne anmode om dispensation for at kunne bruge denne alternative belægning."

Figur 2, kortbilag fra ansøgningen, der viser det konkrete areal, der ønskes befæstet.

Figur 3, billede fra ansøgningen, der viser materialet udlagt som sti, fra producentens hjemmeside.

Kystdirektoratet svarede på henvendelsen med en foreløbig vurdering:

"I forhold til stien, så bemærkes det, at den etableres parallelt med den eksisterende adgangsvej og i al væsentlighed er identisk med den sti både Kystdirektoratet og Miljø- og Fødevarerklagenævnet allerede har taget stilling til ikke kan bibeholdes, selvom placeringen ændres til et andet forløb. Stien vil tjene samme formål, have omtrent samme udstrækning og fortsat være beliggende udenfor lovligt etableret have. Vurderingen er den samme på den foreslåede sti, altså at du ikke vil kunne opnå dispensation til etableringen heraf.

I forhold til vejen, så kan du uden dispensation fra strandbeskyttelsen foretage almindeligt vedligehold. Vejen fremstår, så vidt som det kan vurderes ud fra ortofotos (oprettede, målfaste flyfotos) og de billeder, der i øvrigt indgår i sagen, som en markvej med to kørefaste spor og en tilgroet midterrabat. Det er Kystdirektoratets vurdering, at den forespurgte ændring af vejen til at have en fast overflade af majssten udlagt på et bindemiddel/bitumen, udgør en dispensationskrævende tilstandsændring, og altså ikke kan anses for almindeligt vedligehold. Det er direktoratets vurdering, at det vil ændre vejens fremtræden i kystlandskabeligt væsentligt, og i al væsentlighed svarer til den ændring, der allerede er truffet afgørelse om af både direktoratet og Miljø- og Fødevarerklagenævnet.”

Ansøger oplyste herefter følgende:

”Efter at have modtaget din foreløbige vurdering har jeg været proaktiv og har kontaktet en leverandør af belægningsmaterialer, som måske kunne opfylde Kystdirektoratets krav samtidig med at imødekomme vores behov. Målet er at finde en løsning, der både harmonerer med landskabet og er holdbar nok til vores brug. Jeg har vedhæftet e-mailen, jeg sendte til leverandøren, til din reference. Jeg forventer at få svar fra leverandøren om mulige belægningstyper i løbet af den kommende uge.

Jeg forstår udfaldet af den foreløbige vurdering. Efter nøje overvejelse vil jeg gerne anmode om en formel afgørelse, da jeg mener, at det er vigtigt at gennemgå den officielle proces. Dette vil også give mig mulighed for at forstå, hvilke specifikke grunde der ligger til grund for afgørelsen, og om der er nogen muligheder for alternativer eller kompromiser.

Hvis der er nogen yderligere oplysninger eller dokumentation, som jeg kan tilføje til ansøgningen for at støtte sagen, vil jeg gerne gøre dette. Jeg vil også være åben for at drøfte eventuelle alternativer, der kunne være inden for de lovgivningsmæssige rammer. Når jeg modtager informationen fra belægningsleverandøren, vil jeg gerne dele det med dig, så vi sammen kan overveje de muligheder, der måtte være.”

Ansøger vendte tilbage med et alternativ, der er beskrevet som følger:

”I denne proces er jeg stødt på et produkt, der måske kunne være en løsning, vi kan arbejde med. Det er en type græsarmering, som kunne udlægges under slotsgrus på vejen samt under græsset på stien. Jeg tænker, at dette ikke kun kunne hjælpe med vedligeholdelsen, men også forbedre bæreevnen, hvilket er afgørende for os. Kan du hjælpe med at vurdere, om dette kunne være en mulighed, som der kunne gives dispensation til? Jeg har vedhæftet et kort, hvor området er markeret med rød. Derudover har jeg tænkt på en anden mulighed. Er der chance for, at vi kunne få dispensation til at parkere begge biler ved siden af hinanden lige i starten af indkørslen? Dette ville minimere behovet for en længere vej og i stedet fokusere på et mindre område for parkering. Jeg har også anvendt græsarmering her for at bevare det naturlige udseende. Se venligst det vedhæftede kort, hvor dette område er markeret med blå.”

Kystdirektoratet svarede herefter ansøger:

"Det fremgår af Miljø- og Fødevareklagenævnet afgørelse om lovliggørelse af parkeringsarealet, at der lægges vægt på, at parkering kan ved huset. Klagenævnet skriver således:

Nævnet har herved lagt vægt på, at der er foretaget omfattende terrænændringer på et kystnært areal med det formål at etablere parkeringsplads til klagers bil, at klager allerede via Strandfogedvej har adgang og indkørsel til ejendommen, og at klager har mulighed for at parkere ved huset.

Kystdirektoratet er som førsteinstans bundet af klagenævnets afgørelse. Kystdirektoratet finder således, at der ikke er mulighed for at meddele dispensation til etablering af et formelt parkeringsareal ved Strandfogedvej.

I forhold til en opgradering af vejens bæreevne og overfladebelægning, er det direktoratets vurdering, at vejen også fremadrettet skal fremtræde som en markvej med kørespor og at de muligheder der for at ændre herpå, ligger indenfor den almindelige vedligeholdelse."

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen vurderer Kystdirektoratet, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 154, Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 135 og fuglebeskyttelsesområde nr. 94. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 18.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Kystdirektoratet har i den konkrete sag, hvor der meddeles afslag, ikke foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet bemærker indledningsvist, at den konkrete ejendom ligger meget kystnært, indenfor den oprindelige 100 m strandbeskyttelseslinje, fremskudt foran det bagvedliggende boligområde mod kysten. Kystdirektoratet finder, at der er

konkrete kystlandskabelige hensyn, der er tungtvejende i sager om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen på ejendommen.

Der er ansøgt om at befæste med majssten udlagt på et bindemiddel, alternativt befæste med græsarmering udlagt under et toplag svarende til det eksisterende. Der er samtidigt ansøgt om dispensation til at etablere en befæstet adgangssti udenfor lovligt etableret haveareal, fra vejen til boligen. Stien befæstes med samme materiale som vejen.

Kystdirektoratet har ved svar på forespørgslerne om forholdene lagt vægt på, at vejen fremstår som en simpel markvej med to kørespor adskilt af en bevokset midterrabat. Vejen fremtræder diskret og naturligt i landskabet. I forhold til stien er der lagt vægt på, at den i princip er identisk, med den sti Miljø- og Fødevareklagenævnet tidligere har taget stilling til på ejendommen.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at vejen på den pågældende beliggenhed alene kan vedligeholdes til samme udtryk og omfang, som den vej der er i dag, og har været gennem meget lang tid. En opgradering af vejen i form af toplag, vejkasse, mv. vil, efter direktoratets vurdering, medføre en ændret fremtræden, der vil være i strid med de hensyn strandbeskyttelseslinjen skal varetage. Ejers ønske om at forbedre vejens bæreevne, mv. kan ikke føre til et andet resultat. Det er indgået i denne vurdering, at de ansøgte forhold hovedsageligt skal tilgodese ansøgers egne behov. Der er efter Kystdirektoratets opfattelse således ikke tale om et nødvendigt formål, der bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag til at befæste vejen, samt etablere græsarmering, mv. Kystdirektoratet meddeler samtidigt afslag på ansøgning om at etablere sti udenfor lovligt etableret haveareal.

Med venlig hilsen

Martin Cenholt Kjeldgaard
Specialkonsulent
mackj@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Kalundborg Kommune, kalundborg@kalundborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Kalundborg, kalundborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Nordvestsjælland, kreds14@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Kalundborg, kalundborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Fredningsnævnet for Vestsjælland, vestsjaelland@fredningsnaevn.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

---

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 154, Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 135		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Hængesæk (7140)
	Tørvelavning (7150)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Enkelt månerude (1419)	Mygblomst (1903)
	Kildevældsvindelsnegl (1013)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Sumpvindelsnegl (1016)	Stavsild (1103)
	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 244		
Naturtyper:	Strandvold med flerårige planter (1220)	Græs-indlandsklit (2330)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Tør hede (4030)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Stilkeke-krat (9190)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Rigkær (7230) er ikke tilstede i habitatområde H244. Gennemgangen af den nævnte naturtype vedrører derfor alene forekomster i H135.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))